

TÁJÉKOZTATÁS

AZ ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁSOKRÓL

- **Kik jogosultak részt venni a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán?**

Magyarország Alaptörvénye alapján minden, Magyarország területén lakóhellyel rendelkező nagykorú magyar és európai uniós állampolgárt megillet az a jog, hogy a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán **választó legyen** (ez az úgynevezett aktív választójog). Részt vehetnek a választásban a **magyarországi lakóhellyel rendelkező, menekültként, bevándoroltként vagy letelepedettként elismert nagykorú személyek is.**

A passzív választójog (azaz a **választhatóság joga**) a **magyar állampolgárokat és a magyarországi lakóhellyel rendelkező európai uniós állampolgárokat illeti meg.**

Nincs választójoga annak, akit a bíróság a választójogból kizárt bűncselekmény elkövetése vagy belátási képességének korlátozottsága miatt, vagy kiskorú.

- **Külföldön élő (magyarországi lakcím nélküli) magyar állampolgár szavazhat-e az önkormányzati választáson?**

Nem, mivel nem rendelkezik magyarországi lakcímmel.

- **Külföldön élő (magyarországi lakcím nélküli) magyar állampolgár indulhat-e jelöltként az önkormányzati választáson?**

Igen, amennyiben regisztrált, és szerepel a központi névjegyzékben.

- **A magyarországi lakcímmel rendelkező EU-s állampolgároknak kell-e regisztrálniuk, ha részt akarnak venni (választópolgárként vagy jelöltként) az önkormányzati választáson?**

A magyarországi lakcímmel rendelkező európai uniós állampolgároknak nem kell regisztrálniuk, automatikusan felkerülnek a névjegyzékbe.

- **Mit értünk választókerület alatt az önkormányzati választás alkalmával?**

Választókerület a polgármester választása, illetve a 10 000 vagy annál kevesebb lakosú település települési önkormányzati képviselőinek választása tekintetében a **teljes település, míg a megyei közgyűlés tagjai választásának tekintetében a megye**, de a megyei jogú városok, ill. a főváros nélkül.

- **Mikor kapok értesítőt, hogy hol tudok szavazni?**

A Nemzeti Választási Iroda a 2019. augusztus 7-i névjegyzéki adatok alapján **legkésőbb augusztus 23-ig (péntek)** küldi meg az értesítést, hogy a magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgár szerepel a névjegyzékben, illetve arról is, hogy hol és mikor szavazhat.

- **Mit kell tenni, ha valaki nem kapta meg az értesítőt?**

A választópolgár – ha nem kapja meg az értesítőt, vagy ha az megsemmisül vagy elvesz – **a helyi választási irodától** (a jegyzőtől) új értesítőt igényelhet. Az értesítő bemutatása **nem feltétele a szavazásnak.**

- **Mikor kezdődik a kampány?**

A hivatalos kampányidőszak augusztus 24-én kezdődik és a szavazás napján (október 13.) 19 óráig tart.

- **Van kampánycsend?**

Nincs kampánycsend, azonban nem folytatható kampánytevékenység a szavazás napján a szavazóhelyiségben, valamint a szavazóhelyiséget magában foglaló épületben, valamint a szavazóhelyiséget magában foglaló épületnek a szavazóhelyiség megközelítését szolgáló bejáratától számított 150 méteres távolságon belüli közterületen. A szavazás napján választási gyűlés sem tartható.

- **Mettől meddig gyűjthetik a jelöltek az ajánlásokat?**

Ajánlást gyűjteni augusztus 24-től (szombat) szeptember 9-én 16 óráig (hétfő) lehet. Megyei listára szeptember 10-én 16 óráig (kedd) gyűjthető ajánlás.

- **Lehet-e több jelöltet ajánlani?**

Igen, egy választópolgár akár több jelöltet, ill. megyei listát is ajánlhat, de egy jelöltet, ill. megyei listát csak egyszer.

- **Szükséges-e az adott választókerületben lakóhellyel rendelkezni ahhoz, hogy a választópolgár jelöltet ajánlhasson?**

Igen, szükséges. Jelöltet csak az a választópolgár ajánlhat, akinek lakcíme a választókerületben van. Amennyiben a választópolgár lakóhelye mellett bejelentett tartózkodási hellyel is rendelkezik, és úgy dönt, hogy a tartózkodási helyén szeretne szavazni, akkor az átjelentkezés után a választópolgár a bejelentett tartózkodási helye szerinti választókerületben ajánlhat jelöltet.

- **Szükséges-e az adott településen, megyében lakóhellyel rendelkezni a jelöltté váláshoz?**

Nem, a választópolgár bármely választókerületben választható, nem kell azon a településen, megyében lagnia, ahol önkormányzati képviselővé, polgármesterré, főpolgármesterré jelölnek.

- **Mely szervezetek lehetnek jelölő szervezetek?**

Jelölő szervezet lehet a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán a választás kitzúzésekor a civil szervezetek bírósági nyilvántartásban jogerősen szereplő párt, valamint egyesület (a szakszervezet kivételével).

A jelölő szervezet bejelentése megtehető bármelyik területi (vagyis megyei ill. fővárosi) választási bizottságnál, illetve a **Nemzeti Választási Bizottságnál.**

- **Hol nem lehet gyűjteni az ajánlást?**

Nem gyűjthető ajánlás munkahelyen, államigazgatási szerveknél, a Magyar Honvédségnél, tömegközlekedési eszközön, iskolákban, óvodákban, kórházakban, rendelőkben, illetve a tulajdonos előzetes, írásbeli hozzájárulásának hiányában közforgalom számára nyitva álló magánterületen.

- **Saját kezűleg kell kitölteni az ajánlóívet?**

Nem, más személy is beírhatja az ajánló választópolgár adatait, ugyanakkor az ajánlóív **csak akkor érvényes**, ha az ajánló választópolgár **azt saját kezűleg írja alá.**

- **Ha a szavazás napján nem a lakóhelyemen tartózkodom, hogyan tudok szavazni?**

Az önkormányzati választáson mindenki csak a saját lakóhelye szerinti szavazókörben szavazhat, aki azonban a lakóhely mellett bejelentett tartózkodási hellyel is rendelkezik, választhat, hogy melyik település önkormányzatának megválasztásában szeretne részt venni. Ha úgy dönt, hogy a tartózkodási helyén szeretne szavazni, akkor kérheti átjelentkezését a lakcíme szerinti választási irodától. Átjelentkezni október 9-én (szerda) 16 óráig, kizárólag a választás kitérését megelőzően legalább harminc nappal (vagyis június 26-ig) létesített tartózkodási helyre lehet a feltétellel, hogy a tartózkodási hely érvényessége legalább a szavazás napjáig (október 13-ig) tart.

Az átjelentkezési kérelmet augusztus 8-tól (csütörtök) lehet benyújtani.

- **Lehet-e küllépviseleten (Magyarország nagykövetségein és főkonzulátusain) szavazni?**

Nem lehet.

- **Kiadják a jelölő szervezeteknek a személyes adataimat?**

A jelöltek és a pártok közvetlen politikai kampány céljából megkaphatják a névjegyzékben szereplő választópolgárok nevét és lakcímét, valamint életkorát és nemét. Lehetőség van azonban arra, hogy a választópolgár megtiltsa az adatai kampánycélú kiadását. Az adatkiadás megtiltása iránti kérelmet a választópolgár a magyarországi lakcíme szerinti helyi választási irodának nyújthatja be személyesen vagy levélben. A kérelem levélben történő benyújtásához a formanyomtatvány áll rendelkezésre, mely a valasztas.hu oldalon letölthető.

Aki korábban már kérte az adatletiltást, annak a kérelme visszavonásig érvényes, most nem kell új kérelmet beadnia.

- **Hogyan választjuk az önkormányzati képviselőket?**

A 10 ezer vagy annál kevesebb lakosú településen a helyi önkormányzati képviselőket a település választópolgárai egyéni listás választási rendszerben választják meg, ahol a település egy választókerületet alkot. A képviselőtestület tagjainak száma 2,4,6 vagy 8 fő lehet, a település lakosságától függően. **Létavértesen 8 fő.**

A választópolgár legfeljebb annyi jelöltre szavazhat, amennyi a megválasztható képviselők száma. Az egyéni listán képviselők azok a jelöltek lesznek, akik a megválasztható képviselők száma szerint a legtöbb érvényes szavazatot kapták. Szavazategyenlőség esetén sorsolással kell megállapítani, hogy az egyenlő számú szavazatot elért jelöltek közül melyik szerez mandátumot.

- **Mennyi ajánlás szükséges az egyéni listás képviselő-jelölt és az egyéni választókerületi jelölt indításához?**

Egyéni listás, illetve egyéni választókerületi képviselőjelölt az lehet, akit az adott választókerület választópolgárainak legalább 1 százaléka jelöltnek ajánlott. Az egyéni listás és az egyéni választókerületi jelölt nemzetiségi jelöltként is indulhat. **Létavértesen 59 ajánlást kell összegyűjteniük a jelölteknek.**

- **Hogyan választjuk a megyei közgyűlés tagjait?**

A megyei önkormányzati képviselőket a választópolgárok megyei listán választják. Érvényesen szavazni csak egy listára lehet. A választás tekintetében minden megye egy választókerületet alkot, melynek nem része a megyei jogú város, valamint a főváros.

- **Hogyan választjuk a polgármestert?**

A polgármestert a települések választópolgárai közvetlenül választják. Érvényesen szavazni kizárólag egy jelöltre lehet. Polgármester az a jelölt lesz, aki a legtöbb érvényes szavazatot kapta.

- **A polgármester-jelöltséghez mennyi ajánlás kell?**

Polgármesterjelölt az, akit a 10 000 vagy annál kevesebb lakosú település választópolgárainak legalább 3 százaléka jelöltnek ajánlott. A augusztus 7-i névjegyzéki adatok alapján az ajánlások számát a jegyző közleményben teszi közzé. **Létavértesen a polgármesterként indulni szándékozó jelöltnek 175 ajánlás kell összegyűjtenie.** A polgármesterjelölt nemzetiségi jelöltként is indulhat.

TÁJÉKOZTATÁS NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁSOKRÓL

- **Mikor lesz a nemzetiségi önkormányzati választás?**

A nemzetiségi önkormányzati választás napja 2019. október 13.

- **Mely nemzetiségek vonatkozásában kerül sor választásra Létavértesen?**

Települési nemzetiségi önkormányzati választást ott lehet kitézni, ahol a legutóbbi (2011-es) népszámlálás során legalább 25-en az adott nemzetiséghez tartozónak vallották magukat. A Nemzeti Választási Bizottság 183/2019. NVB határozatában Létavértes vonatkozásában roma és román önkormányzati képviselők választását tűzte ki.

- **Milyen feltételekkel szavazhatok a nemzetiségi listára?**

A választópolgárok szeptember 27-én 16 óráig vetethetik fel magukat a nemzetiségi névjegyzékbe. Aki nem veteti fel magát a nemzetiségi névjegyzékbe, az nem szavazhat a nemzetiségi képviselők választásán, és nem is indulhat jelöltként.

- **Hogyan lehet nemzetiségiként regisztrálni?** Regisztrálni személyesen vagy levélben a lakóhelye szerinti polgármesteri hivatalban működő helyi választási irodában (a jegyzőnél), illetve interneten,

a www.valasztas.hu oldalon lehet szeptember 27-én 16 óráig.

- **Minden településen tartanak nemzetiségi választást, ahol legalább 25 nemzetiségiként regisztrált választópolgár van?**

Nem feltétlenül, csak azokon a helyeken tartják meg a szavazást, ahol legalább annyi jelölt indul, mint a megválasztható képviselők száma, tehát legalább 5 roma és legalább 3 román képviselőjelöltnek kell lennie.

- **Kapnak állami támogatást a nemzetiségi önkormányzati választáson induló jelöltek?**

Nem, a nemzetiségi önkormányzati képviselők választása során a jelöltek, jelölő szervezetek nem részesülnek kampánycélú költségvetési támogatásban.

- **Hol lehet szavazni a nemzetiségi önkormányzatokra?**

A szavazókör pontos címét és a választópolgár nemzetiségét (amennyiben regisztráltatta magát a névjegyzékben) a megküldött értesítő tartalmazza. Amennyiben az értesítő megküldése után, de szeptember 27-én 16 óráig regisztrált nemzetiségiként, akkor ugyanabban a szavazókörben szavazhat, ahol a helyi önkormányzati képviselőkre és polgármesterekre.

A korábbiaktól eltérően nincs külön nemzetiségi szavazókör, ugyanabban a szavazóhelyiségben lehet szavazni a települési, területi (megyei, fővárosi), illetve országos nemzetiségi önkormányzatokra is, ahol a polgármesterre és a képviselőkre.

• **Hogyan lehet jelöltté válni?**

Jelölt csak nemzetiségi jelölő szervezet jelöltjeként indulhat, független nemzetiségi jelölt nincs!!!

A települési nemzetiségi önkormányzati képviselő jelöléséhez a nemzetiségi névjegyzékben július 30-án szereplő választópolgárok öt százalékának, de legalább öt választópolgárnak az ajánlása szükséges.

183/2019. NVB határozat alapján Létavértesen				
Nemzetiség	Népszámláláskori létszám	A választópolgárok száma a kitűzéskor	Szükséges ajánlások száma	Megválasztható képviselők száma
Roma	273	409	21	5
Román	42	34	5	3

• **A települési nemzetiségi önkormányzati választáson csak az indulhat jelöltként, aki az adott településen lakik?**

Nincs ilyen köztetés.

• **Ki lehet jelölt a nemzetiségi önkormányzati választáson?**

A jelöltnek szerepelnie kell az adott nemzetiségi névjegyzékben, és nem lehetett más nemzetiség jelöltje 2014-ben ill. az azóta kitűzött (időközi) nemzetiségi önkormányzati választásokon. Nyilatkoznia kell továbbá, hogy a nemzetiség képviselőtét vállalja, továbbá a nemzetiségi közösség nyelvét beszéli, kultúráját és hagyományait ismeri.

• **Hány jelöltet ajánlhatok a nemzetiségi választáson?**

Egy nemzetiségi választópolgár egy adott nemzetiség több jelöltjét, illetve listáját is ajánlhatja, de egy jelöltet, listát csak egyszer. Csak annak a nemzetiségnek a jelöltjeit lehet ajánlani, amilyen nemzetiségként a választópolgár a névjegyzékben szerepel.

• **Mettől meddig gyűjthetik a jelöltek, jelölő szervezetek az ajánlásokat?**

Ajánlást gyűjteni augusztus 24-től

- a települési önkormányzati jelölt számára szeptember 9. 16 óráig
- a területi, országos listára szeptember 10. 16 óráig lehet.

• **A nemzetiségi választáson is lehetőség van az adatletiltásra?**

A választópolgárok jogosultak megtiltani, hogy a választási szervek a róluk nyilvántartott adatokat kiadják a jelölőszervezeteknek kampánycélokra. Fontos: a nemzetiségi jelölő szervezetek az ajánlóívek átvételekor mindenképpen megkapják az adott nemzetiségi névjegyzékben szereplő valamennyi választópolgár nevét és lakcímét az ajánlásgyűjtés elősegítése érdekében, azokét is, akik korábban adatletiltással éltek.

• **Milyen nyelven készül a nemzetiségi szavazólap?**

A szavazólap két nyelven készül: magyarul és az adott nemzetiség nyelvén. Kivétel ez alól az örmény és roma nemzetiségi szavazólap, amelyet csak magyarul nyomtatnak.

• **A nemzetiségi választópolgár hány jelöltre szavazhat?**

A nemzetiségi választópolgár a települési önkormányzati választáson legfeljebb annyi jelöltre szavazhat, amennyi képviselő a településen választható (három vagy öt, a regisztrált nemzetiségi választópolgárok számától függően).

A területi, ill. országos nemzetiségi önkormányzati választáson érvényesen egy listára lehet szavazni.

• **Ha a szavazás napján nem a lakóhelyemen tartózkodom, hogyan tudok szavazni?**

A nemzetiségi önkormányzati választáson **mindenki csak a saját lakóhelye szerinti szavazókörben szavazhat.** Aki azonban a lakóhelye mellett **bejelentett tartózkodási hellyel** (korábbi nevén ideiglenes lakcím) is rendelkezik, és ezt június 26-ig létesítette, valamint a tartózkodási hely érvényessége legalább a szavazás napjáig tart, az választhat, hogy melyik településen szeretne részt venni a választáson. Ha úgy dönt, hogy a tartózkodási helyén akar szavazni, **akkor kérheti átjelentkezését** a lakcíme szerinti választási irodától. Átjelentkezni október 9-én 16 óráig lehet. Az átjelentkezés a nemzetiségi választásra és a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választására együtt történik.

• **Hogyan adhatom le a szavazatomat a nemzetiségi önkormányzati választáson?**

Az általános választáson nincs külön nemzetiségi szavazókör: ugyanabban a szavazóhelyiségben lehet szavazni a települési, területi (megyei, fővárosi), illetve országos nemzetiségi önkormányzatokra is, ahol a polgármesterre és a képviselőkre Ennek címét az értesítő tartalmazza.

A nemzetiségi választáson az szavazhat, aki a kinyomtatott nemzetiségi névjegyzéken szerepel (ezen akkor szerepelhet, ha legkésőbb szeptember 27-ig felvette magát a nemzetiségi névjegyzékbe), és a szavazólapok átvételekor alá is írja azt.

A szavazás során a választópolgárnak a nemzetiségi, zöld színű szavazólapokat a zöld színű borítékba kell helyeznie, amelyen a nemzetiség megjelölése fel van tüntetve. A zöld borítékot mindenképpen le kell zárni, mert a lezáratlan borítékban lévő, valamint a borítékon kívül található szavazólapok érvénytelenek.

Bertóthyne Csige Tünde

HVI vezetője